

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ Ποσοῦ.

Περὶ τῆς τάξεως τοῦ κεφαλαίου, ὅτι ἀμέσως τῇ ἐνύλῳ Οὐσίᾳ ἔπεται ἡ Ποσότης, καὶ αὐτὴ ἡ φύσις προφανῶς πείθει τοὺς τῶν τάξιν θεωρουμένους τῆς τῆς ὄντων γενέσεως. οὕτω γὰρ ἔστι προσεχὲς τῇ φυσικῇ Οὐσίᾳ τὸ Ποσόν, ὡς μὴ γίνεσθαι δεκτικὴν μηδενὸς τῆς ἄλλων συμβεβηκότων, ὅτι μὴ διὰ τῆς ποσότητος· μάλιστ' αὖ καὶ ἐννοεῖται πως προηγουμένη ἐπὶ τῆς ὕλης, καὶ αὐτῆς τῆς κατ' οὐσίαν εἰδῶν ἡ ποσότης, ἢ σωίσασθαι εἴρηται τὸ τελεχῆ διασατὸν παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ὃ καὶ ἄποιον ἤκουσε σῶμα. ὁμοιωταὶ δὲ πως καὶ τῇ Οὐσίᾳ. ἐπέχει γὰρ καὶ αὐτὴ παρὰ τοῖς μαθηματικοῖς λόγον Οὐσίας, ἐπειδὴ καὶ ὑποτίθεται παρ' ἐκείνοις ὡς ἐπιστητὴν γένος, καθ' ἧς πολλὰς ἐκείνοι ἀποδεικνύουσιν ιδιότητας, διὰ τῆς οἰκείων ἀρχῶν τῆς αὐτῆς, καὶ τινῶν τῆς τῆς Οὐσίας παρεπομοσίων, ἢ ὁμοίως κοινωνεῖ ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, οἷον ἴσῳ τὸ μὴ ἐναντίον ἔχειν, καὶ τὸ μὴ ἐπιδέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον. διὸ καὶ οὐκ ἀπεικότως εὐθὺς μετὰ τῶν Οὐσίαν τέτακται ἡ περὶ Ποσοῦ διάσκεψις τῷ φιλοσόφῳ.

Διαίρεσις τοῦ Κεφαλαίου.

Τρία δὲ ἐπὶ τοῦ παρόντος Κεφαλαίου ποιεῖ ὁ Φιλόσοφος. διαίρει τὸ Ποσόν, ἀναπτύσσει ἕκαστον τῆς διαιρεθείτων μερῶν, εἰπωσὶ εἰδῶν, καὶ τελευταῖον τὰ παρεπόμομα ἐκτίθεισι τοῦ αὐτοῦ.

Κείμενον.

„ Τοῦ Ποσοῦ τὸ μὲν ἐστὶ συνεχές, τὸ δὲ διωρισμένον.

Πρὸ τῆς ἄλλων λεπτερόν, ὡς οὐδὲ τὸ Ποσόν ἀπλῶς εἴωθε λέγεσθαι, ἀλλ' ἔστιν ἐν τῇ λεκτικῇ σωμθεῖα, τὸ μὲν κατὰ συμβεβηκὸς Ποσόν, τὸ δὲ καθ' αὐτὸ λεγόμενον, ὃ καὶ προῖαν παραινεῖ ὁ Φιλόσοφος. κατὰ συμβεβηκὸς δὲ Ποσόν, ἔστιν ὅτε καὶ τὸ ποῖον ἤκουσεν. οὕτω γὰρ τὸ λεκκόν, ὅπερ ἐστὶ τῆς λεκκότητος, εἴωθε λέγεσθαι πολὺ καὶ ὀλίγον, ὅτι ἡ ἐπιφανεια ἐφ' ἧς ὑπάρχει, πολλὴ ἢ ὀλίγη ἐστίν, ὅν

τρόπον καὶ μακρὰν πρᾶξιν, καὶ λόγον φανερόν διεξοδικόν, ὅτι ἢ κίνησις, ἢ ὁ χρόνος ἐν οἷς ταῦτα γίνεται, τυγχάνει μακρὸς ὢν. εἶδισαι δὲ καὶ τοῖς νῦν σχολαστικοῖς τὸ Ποσὸν ἀποδίδουσαι τῇ ποιητικῇ δυνάμει, καὶ τῷ δραστηρίῳ τῆς Οὐσίας. ἐν τῷ τρόπῳ τὸ Θεῖον λέγεται μέγα, ἢ πολυδυνάμων, ἢ ἀπειροδυνάμων, οὐχ ὅτι μετέχει ποσότητος ὁπωσοῦν, ἀλλ' ὅτι τὰ ἀποτελούμενα τῇ δυνάμει τούτου, τοιαῦτα εἰσὶν, οἷα οὐκ ἔχει φύσιν ὅτι μὴ ὑπὸ μεγίστης καὶ ἀπείρου δυνάμεως παράγεται. ἀλλὰ ταῦτα μεταφορικώτερον μᾶλλον ἢ κυριώτερον. κυριῶς δὲ ποσότης ἐστὶ, καθ' ἡν κυριῶς ἢ διαίρεσις τῶν ὄντων γίνεται.

Τί ἐστὶ κοινότερον Ποσότης, εἶπου Ποσόν.

Διαιρεῖ ὁ φιλόσοφος ἐπὶ τοῦ παρόντος οὐ τὴν Ποσότητα καθ' αὐτὴν ἐξ ἀφαιρέσεως θεωρουμένην, ἀλλὰ τὸ Ποσόν, ὅτι τοῦτο τυγχόν ὅτι γνωριμώτερον ὡς ὑποπίπτει τῇ αἰδήσει. παρέλιπε δὲ καὶ τὴν ὑπογραφήν τοῦ ἀνωτάτου γένους τοῦ Ποσοῦ, ὅτι οὐδὲ ραδίως ἐστὶ ληπτὸν τὸ κοινὸν γένος τοῦ διωρισμένου καὶ συνεχοῦς Ποσοῦ. οὐδὲν ἦν τιν καὶ ἐν τῷ Δ. τῶν μεταφυσικῶν, εἴθε ὁ λόγος περὶ Ποσότητος, οὐ τὴν ποσότητα κατὰ ἀφαίρεσιν, ἀλλὰ τὸ Ποσὸν ὑπογράφει, λέγων.
 „ Ποσὸν ἐστὶ τὸ διαιρετὸν εἰς ἐνυπάρχοντα, ὧν ἕκαστον ἐντι καὶ τόδε πέφυκεν εἶναι. εἰδέσοι φίλον καὶ τὴν ὑπογραφήν ἀποδοῦναι κατὰ ἀφαιρέσιν, ἱεῖς, ὅτι ἐστὶ συμβεβηκὸς ἄχρον, καθ' ἃ τὰ μετέχοντα ἔχει τὰ εἶναι διαιρετά.

Ἐκθεσις τῆς πρώτης διαίρεσεως τοῦ Ποσοῦ.

Παραδίδωσι δὲ ὁ φιλόσοφος τοῦ Ποσοῦ διαίρεσιν διττὴν. Πρῶτον φησὶ τοῦ Ποσοῦ τὸ μὲν ἐστὶ συνεχές, τὸ δὲ διωρισμένον.
 „ Προῖων δὲ ἑτέραν ἐκτίθει διαίρεσιν εἰπὼν, ὅτι τοῦ Ποσοῦ τὸ μὲν ἐξ ἐχόντων θέσει συνέστηκε τῶν ἑαυτοῦ μορίων, τὸ δὲ οὐκ ἐξ ἐχόντων. Ὑποδιαίρει δὲ ἐφεξῆς ἑκάτερον μέρος ἑκατέρας διαίρεσεως. καὶ πρῶτον ἐπὶ τῆς πρώτης διαίρεσεως ἀποδίδουσαι τοῦ διωρισμένου Ποσοῦ εἶδη δύο, τὸν ἀριθμὸν, καὶ τὸν λόγον. ταῦτα δὲ ἐφεξῆς ἀμφοτέρω ὅτι ἐστὶ Ποσὰ διωρισμένα, δείκνυσιν. ἐστὶ γὰρ ποσὸν διωρισμένον, οὗ τὰ μέρη κατ' οὐδένα κοινὸν ὄρον πρὸς ἀλλήλα σιγάπτει, τοιαῦτα δὲ τὰ μέρη τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τοῦ λόγου, ἅπερ οὐδένα κοινὸν ὄρον σιγάπτεται.

ἀλλήλοις. ὥσε ὁ ἀριθμὸς καὶ ὁ λόγος εἶδη σιμῶνται εἶναι τῷ διωρισμένου Ποσοῦ. Ἐπίθῃσι τὴν ἐλάττωνα ἐπὶ παραδείγματος ὁ Φιλόσοφος, τὰ γὰρ πρῶτε, καὶ πρῶτε, ὄντα μέρη τοῦ δεκαδικῆ ἀριθμοῦ, ἐπ' οὐδενὸς ὄρα σιμῶνται πρὸς ἀλλήλα, ἀλλὰ μένει κεχωρισμένα ἐπὶ τῆς δεκάδος. Ἔπως τὰ ἐπτά καὶ τρία, οἷσπερ ὁμοίως σιμῶνται ὁ δεκαδικὸς ἀριθμὸς, κεχωρισμένα τελευτῶν ἐν τῷ αὐτῷ ἀριθμῷ, ἔ ἀπλῶς ἐπὶ παντὸς ἀριθμοῦ τὰ μέρη οὐδενὶ κοινῷ ὄρω πρὸς ἀλλήλα σιμῶνται, ὥς τε ὁ ἀριθμὸς τῷ διωρισμένου πάντως ἐστὶ. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ὁ λόγος κεχωρισμένα ἔχει ἀλλήλων τὰ ἑαυτοῦ μέρη. μέρη γὰρ τοῦ λόγου εἰσὶν αἱ συλλαβαί, αὐταὶ δὲ κατ' οὐδενὴ κοινῷ ὄρον σιμῶνται ἀλλήλαις ὥσε σιμῶνται, ἀλλ' ἐκάστη καθ' ἑαυτὴν κεχωρισμένη ἐστὶν.

Ἐπιστῆσαι δὲ ἄξιον ὅτι ὁ Φιλόσοφος ἐν τοῖς Μεταφυσικοῖς, καὶ οἱ Μαθηματικοὶ πάντες, ἐν οἷσιν ἴσασιν μόνον γένος τοῦ διωρισμένου Ποσοῦ, τὸν ἀριθμὸν, παραλείπεται δὲ ὁ λόγος ἐκείνοις, ὅτι τῇ τῷ ἀριθμοῦ προσηγορίᾳ, καὶ ὁ λόγος συμπεριέληπται. ἐφ' ὅσον γὰρ ἐπὶ τὸ Ποσοῦ ἀναφέρεται, οὐδενὸν ἄλλο δοκεῖ εἶναι ὁ λόγος, ἢ συλλαβῶν πλῆθος. ἐνταῦθα δὲ ὁ Φιλόσοφος, τὸν λόγον ἰδιαίτερον φαίνεται εἰληφῶς, ἢπερ καὶ τοῦ ἀριθμοῦ διενύσχε. τριχῶς γὰρ ἐνοουμένου τοῦ λόγου, ἢ καθὸ ῥηματίζεται ἐν τῇ φύξῃ, καὶ λέγεται ἐνοηματικὸς, ἢ ὡς ὁ ἐν τῇ φωνῇ, καὶ παρὰ τούτοις ὁ ἐν τοῖς γραμμασιν. Ἐπὶ τοῦ παρόντος κατὰ τὸ δεύτερον σημαίνοντα ἐκλαμβάιεται, ὡς ἐν τῇ φωνῇ δηλαδὴ προφερόμενος, ὃν τρόπον διχῶς ἐνδέχεται τούτον ἐνοεῖν. καταμεξείται γὰρ ἐκάστη τούτων συλλαβὴ χρόνῳ μακρῷ τε καὶ βραχεῖ παρὰ Ποιηταῖς, ἄπερ εἰσὶ τοῦ σιμῶντος Ποσοῦ. ὅλος δὲ ὁ λόγος τῷ ἀριθμῷ μέξείται ἢ συλλαβῶν. ἐν τῷ ὄρον προσήκει τῷ διωρισμένῳ Ποσῷ. Διὰ ταῦτ' ἄρα τυχόν ὁ Φιλόσοφος τὸν λόγον εἶδος Ποσοῦ εἰρηκεν, ἀντιδιασελλόμενον τοῦ ἀριθμοῦ, τῷ τὰ μέρη τούτου διαφύτως καταμεξείσθαι παρὰ Ποιηταῖς ἢ ὁ ἀριθμὸς.

Διαίρεσις τοῦ σιμῶντος Ποσοῦ.

Τοῦ δὲ σιμῶντος Ποσοῦ ὁ Φιλόσοφος μέρη εἶπων, εἶδη πρῶτε ἀπαριθμεῖ ἐπὶ τοῦ παρόντος, Γραμμῶν, Ἐπιφανείων, Σῶμα, καὶ παρὰ ταῦτα Τίπον, καὶ Χρόνον. Ὑπεργράφει δὲ κοινότερον τὸ σιμῶντος Ποσοῦ, ἀντικειμένως τῷ διωρισμένῳ, ὅτι ἐστὶ σιμῶντος Ποσοῦ, ἔ τὰ μέρη, κοινῷ τινὶ σιμῶνται ὄρω. ἀναπτύσσετε καὶ ἐφεξῆς τὴν ἀποδοθεῖσαν ὑπογραφεῖν παραδείγμασιν ἐφ' ἐκάστου ἢ ἐκτεθέντων εἰδῶν. τὰ γὰρ μέρη τῆς γραμ-

γραμμῆς ὡς ὅροις κοινοῖς συνάπτεται ταῖς σιγμαῖς . τὰ δὲ τῆς ἐπιπέδων μέρη ταῖς γραμμαῖς , ὡςπερ καὶ τὰ τοῦ σώματος τοῖς ἐπιπέδοις . Παρὰ ταῦτα δὲ ὁ Φιλόσοφος , ὡς εἴρηται ἐν τοῖς τοῦ συνεχοῦς Ποσοῦ εἰδέσιν ἀπαριθμεῖ τὸν χρόνον . κρίζεται γὰρ καὶ τὰ μέρη τοῦ χρόνου , ὅρω κοινῶ τῷ νῦν , εἴπου τῷ ἀκαριαίῳ τοῦ χρόνου συνδέσμῳ . τὸ γὰρ παρεληλυθὸς καὶ μέλλον ἄπερ ἐστὶ τοῦ χρόνου μέρη , τῷ ἐρισῶτι συνάπτεται νῦν . ὅπερ ἐστὶ τοῦ χρόνου συνδέσμος ; ἀλλ' οὐ χρόνος . διάτοι πῦτο καὶ ὁ χρόνος ἐν τοῖς εἰδέσει τοῦ συνεχοῦς κατατάσσεται τῷ Φιλοσόφῳ . ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Τόπος . συνάπτεται γὰρ τὰ μέρη τοῦ Τόπου κοινῶ ὅρω . ἐστὶ γὰρ Τόπος ὡς αὐτὸς που παραδίδωσιν ὁ Φιλόσοφος ἐν τῷ Δ. τῆς Φυσικῶν , Ἐπιφανεία τοῦ περιέχοντος σώματος , τῆς δὲ Ἐπιφανείας τὰ μέρη , ὡς ὅροις κοινοῖς συνάπτεται ταῖς γραμμαῖς , ὥστε κατὰ ταῦτα καὶ ὁ τόπος ἔσται τοῦ συνεχοῦς Ποσοῦ .

Ἐνταῦθα ἐπισῆσαι ἄξιον , ὅτι ὁ Φιλόσοφος ἐπὶ τῷ Ε. τῆς Μεταφυσικῶν τὰ δύο παραλείπεται τοῦ συνεχοῦς Ποσοῦ , τὸν τόπον δηλαδὴ καὶ τὸν Χρόνον . ὁ γὰρ τόπος ὡς αὐτὸς δείκνυσιν ἐν τῷ Δ. τῆς Φυσικῶν , οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ὡς εἴρηται , ἢ Ἐπιφανεία τοῦ περιέχοντος σώματος . ὅθεν καὶ περιέχεται ἐν τῇ Ἐπιφανείᾳ , ἥτις ἐστὶ τὸ δεύτερον τοῦ συνεχοῦς Ποσοῦ εἶδος . Καὶ τὸν Χρόνον δὲ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ βιβλίου ὁ Φιλόσοφος Ποσὸν εἶναι κατὰ συμβεβηκὸς διδάσκει . ἀνάγεται γὰρ ἐπὶ τῷ κίνησιν , ἢ δὲ κίνησις ἐπὶ τὸ διάστημα , ὃ τὸ πρῶτον κινούμενον διέρχεται . τὸ δὲ διάστημα μετρεῖται κατὰ μῆκος . ὅθεν οὐκ ἀπεικότως ὁ Χρόνος ἐπὶ τῷ Γραμμῷ ἀνάγεται τὸ πρῶτον οὖσαν εἶδος τοῦ συνεχοῦς Ποσοῦ . Ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲ ὁ Φιλόσοφος , ἰδιαιτέρως ἐξέλαβε τῷ Ἐπιφανείᾳ καὶ Γραμμῷ . ἐννοεῖ γὰρ τῷ Ἐπιφανείᾳ καθὸ μόνον ἀποπερατεῖ τὸ οἰκείον σῶμα , καὶ καθὸ περιέχει ἕξωθεν τὸ ἀλλότριον σῶμα , ἐν τῷ ὅπῳ λέγεται Τόπος . ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γραμμὴ ἐνδέχεται διχῶς ἐκληθεῖναι , ἢ καθόσον ἐστὶν ὅρος τῆς ἐπιφανείας οὐρίζουσα ταύτην , ἢ καθόσον ἐπὶ τῆς διαστημάτων λογιζόμεθα τὸ μῆκος . ὁ δὲ Χρόνος θεωρεῖται , ἢ σιωέσηκον ἐκ παρεληλυθότος καὶ μέλλοντος , οὐδὲν ἄλλο ἐννοουμένων , ἢ τὸ μῆκος τὸ καταμετρούμενον τοῖς τοῦ χρόνου μέρεσι . λέγεται γὰρ ὁ αὐτὸς Χρόνος καὶ ἐπὶ τῷ διαστήματος , ὡςπερ φασὲν ἁρμῶν , ἢ ἡμερῶν διάστημα , τὸ δὲ αἰατολῶν εἰς δυσμάς . ἐν τῷ ὅπῳ δοκεῖ πως ὁ Χρόνος ἀντιδιατέλλεσθαι τῆς

τῆς γραμμῆς, ἐφ' ὅσον ἐκείνη, ὡς ὄρος καὶ πέρασ ἐνοεῖται τῆς Ἐπιφανείας. οὐδὲν ἦτον ὅτι μὴ εἰσὶν εἶδη καθ' αὐτὸ τοῦ Ποσοῦ, ὅ,τε Τόπος καὶ ὁ Χρόνος, καὶ αὐτὸς πῶς ἠνίξατο ὁ Φιλόσοφος ἐπὶ τοῦ παρόντος τῆ προσλήφει τοῦ μορίου τοῦδε, ἔ παρα ταῦτα, ὡσανεὶ βουλόμενος δηλῶσαι, μὴ κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον εἶδη τοῦ συνεχοῦς Ποσοῦ ὑπάρχειν τὸν Τόπον καὶ τὸν Χρόνον τῆ Γραμμῆ τῆ Ἐπιφανεία καὶ τῷ Σώματι. Οἰεῖται γὰρ ἡ Γραμμὴ παρὰ τοῖς Μαθηματικοῖς, ὅτι ἐστὶ μῆκος ἀπλατῆς, ἥτις καὶ ἐφ' αὐτὴν διασατὸν λέγεται. ἡ δὲ Ἐπιφανεία ὅτι ποσὸν, μῆκος καὶ πλάτος ἔχον, ἥτις καὶ διχῆ διασατὸν λέγεται. τὸ δὲ Σῶμα λέγεται διχῶς, καὶ ἐπὶ τοῦ φυσικοῦ σώματος, ὅπερ ἐξ ὕλης καὶ εἶδους σιωεστικῆ φυσικοῦ, ἔ προσέτι ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ μαθηματικοῦ, ὅπερ ἐστὶ ποσὸν. ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀντὶ τοῦ μαθηματικοῦ σώματος λαμβάνεται, τρισὶ διασάσισι σιωεστικός. μῆκος γὰρ τε ἔχει, βάθος, καὶ πλάτος. Ὁ ἐστὶ τὸπος, ὅτι ἐστὶν ἐπιφανεία τοῦ περιέχοντος σώματος καθ' ὃ περιέχει τὸ περιεχόμενον, ὅ,τε χρόνος ἐστὶν ἀριθμὸς κινήσεως κατὰ τὸ πρότερον καὶ ὑσέρον.

Διαίρεσις δώτερα τοῦ Ποσοῦ.

Ἐπιδαίρει τὸ Ποσὸν ὁ Φιλόσοφος εἰς τὰ σιωεστικότεα ἐκ μερῶν ἐχόντων θέσειν πρὸς ἀλληλα, καὶ τὰ σιωεστικότεα ἐκ μερῶν μὴ ἐχόντων θέσειν πρὸς ἀλληλα. ὅθεν τρία ταῦτα ζητεῖται ἀναγκαίως. Πρῶτον τὰ μέρη ἐκείνου ἅμα πάντα διαμείρειν. Δώτερον ἕκασον ἐκείνων κείθαι πῶς, ὡς δείκνυθαι ἕκασον ἐνθά κείται. Τρίτον ἅμα σιωῆσθαι πρὸς ἀλληλα.

Τὰ τρία ταῦτα εὐυπάρχουσι τοῖς μέρεσι, γραμμῆς, ἐπιφανείας, σώματος, ἔ τύπου. ἕκασου γὰρ τύπων τὰ μέρη, σιωυπάρχουσί τε ἅμα, καὶ ἕκασον ἐστὶν ὅπου κείται, καὶ προσέτι ἀλλήλοις σιωῆσται. ὅθεν γραμμῆ, ἐπιφανεία, σῶμα, ἔ τύπος, εἰτὶ τῆσ σιωεστικότεων ἐκ μερῶν ἐχόντων θέσειν πρὸς ἀλληλα. τοῦ ἐστὶ ἀριθμοῦ ἔ τοῦ λόγου, καὶ προσέτι τοῦ χρόνου τὰ μέρη οὐκ ἔχει θέσειν πρὸς ἀλληλα. τοῦ γὰρ ἀριθμοῦ τὰ μέρη, οὔτε κείται πρὸ ἕκασον, ὡς δυνατὸν δείκνυθαι δακτύλῳ, οὔτε σιωῆσται ἀλλήλοις. διάτοι τοῦτο ὁ ἀριθμὸς οὐκ ἐστὶ τῆσ σιωεστικότεων ἐκ μερῶν ἐχόντων θέσειν πρὸς ἀλληλα. ἀλλ' ἐστὶ ὁ χρόνος. οὐ γὰρ ἅμα σιωυπάρχει τὰ μέρη τοῦ χρόνου. σιωίσαται ἄν ὁ χρόνος ἐκ μερῶν ἀεὶ ρέόντων, ἔ διεξοδωομένων, καὶ ἐστὶν ὄν κατὰ διαδοχὴν, οὐ μηδὲν ἕξει μέρος διαμερίον ἐν ὑπάρξει, ἀλλὰ τὸ μὲν παρῆλθε, τὸ δὲ μέλλει, οὐκ

ὡς δὲ οὐδὲν ἐστὶ μέρος. τὸ γὰρ οὐκ οὐκ σιμῶδεςμος χρόνου, ἀλλ' οὐ χρόνος ἐστὶ, σιμῶδων τὸ παρεληλυθός, καὶ τὸ μέλλον. Ὡσαύτως δὲ οὐδὲ τὰ μέρη τοῦ λόγου θέσιν ἔχει πρὸς ἀλλήλα. μέρη γὰρ τοῦ λόγου αἰ συλλαβαί, αὐταὶ δὲ ἅμα τῷ προσεχθῆναι, καὶ διαλύονται, διὸ μὴ σιμῶδεςμος, οὐδὲ θέσιν ἔχειν πρὸς ἀλλήλας δύνανται.

Παρά τὰς ἐκτεθείσας δὲ διαυρίσεις καὶ διαφορὰς τοῦ διωρισμένου, καὶ σιμῶδεςμος Ποσοῦ, καὶ κείνῳ προσθετόν, ὑπὸ τοῦ Γ. τῶν Φυσικῶν, ὅτι τὸ μὲν σιμῶδεςμος, διαυρίσιν ἐστὶν ἐπ' ἀπειρον εἰς αἰεὶ διαυρίσιν, οὐχ οὕτω δὲ καὶ τὸ διωρισμένον, ἀλλὰ τούτο μὲν αὐξεται ἐπ' ἀπειρον, ὡς περ ἐκείνο διαυρίσιν ἐπ' ἀπειρον.

Ἀπορία πρώτη.

Αἱ γραμμαὶ καὶ τὰ ἐπίπεδα οὐ δοκοῦσιν εἶναι ἐντελῆ εἶδη ἐν τῷ γένει τοῦ Ποσοῦ. διὸ καὶ ἀμφισβητεῖται παρὰ τοῖς Σχολαστικοῖς, εἴπερ εἰσὶν ὅλως εἶδη διάφορα τοῦ Ποσοῦ. Καὶ πρώτον, ὅτι τὰ πέρατα τοῦ Ποσοῦ, οὐκ αὖ γίνονται εἶδη Ποσοῦ καθ' ἑαυτὰ, γραμμὴ δὲ καὶ ἐπιφανεία πέρατα τυγχάνει τοῦ σώματος. οὐκ ἄρα τακτέα ἐν τοῖς τοῦ Ποσοῦ εἶδεσι καθ' ἑαυτὰ. καὶ τούτο πρόδηλον. ὅτι ἢ αἱ σιμῶδεςμος τὰς γραμμαῖς, τούτο γραμμαὶ τῆ ἐπιφανείας, καὶ ἐπιφανεία τῷ σώματι. ὡς οὐκ αἱ σιμῶδεςμος οὐκ ἀποτελοῦσιν εἶδος Ποσοῦ κεχωρισμένον τῆς γραμμῆς, οὕτως οὐδὲ αἱ γραμμαὶ εἰσὶν εἶδος Ποσοῦ κεχωρισμένον τῆς ἐπιφανείας. ὡς περ οὐ δὲ ἢ ἐπιφανεία τοῦ σώματος.

Δεύτερα.

Οὕτως πεφύκεν ὡς μέρη σιμῶδεςμος εἰς σιμῶδεςμος εἶδους τινὸς ἐν γένει ὡρισμένῳ, ἀδύνατον καὶ εἶδη ὑπάρχειν τὰ αὐτὰ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ γένους. ὡς περ ἢ Ἔλη καὶ τὸ Εἶδος, καίτοι Οὐσίαι ὄντα, ἐπεὶ μόντοι πεφύκασιν ὡς μέρη σιμῶδεςμος τῶν ἄτομον Οὐσίαν, ἐκ εἰσὶν εἶδη ἀπληρτισμένα ἐν τῷ γένει τῆς Οὐσίας. Ὡσαύτως ἀμείλειται καὶ ἢ γραμμὴ, καὶ τὰ ἐπίπεδα, εἰ καὶ μετέχουσι τοῦ κοινου τῆς πασότητος λόγου, καὶ τυγχάνουσιν ὄντα καθ' αὐτὰ διαυρίσιν, ἐπεὶ μόντοι πεφύκασι σιμῶδεςμος ὡς μέρη τὸ μαθηματικὸν σῶμα, οὐκ αὖ γίνονται εἶδη καθ' αὐτὰ ἐν τῷ γένει τοῦ ποσοῦ, ἀλλὰ μέρη μόνον, οἰάπου καὶ τὸ Εἶδος καὶ ἢ Ἔλη εἰσὶν ἐν τῷ τῆς Οὐσίας γένει.

Ἀπο-

Ἀπορία τρίτη.

Τρίτον τῆς ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος εἰδῶν, ἕτερον καθ' ἑτέρου οὐ κατηγορεῖται οὐσιωδῶς, Ἐ ἐν τῷ τί ὄντι, ἀλλ' ἢ γραμμὴ καὶ ἐπιφανεία μήκη ὄντα καὶ πλάτη, κατηγοροῦνται τῶ σώματος οὐσιωδῶς καὶ ἐν τῷ τί ὄντι, οὐκ ἔρα εἰσὶν αἱ γραμμαὶ καὶ αἱ ἐπιφανείαι εἶδη Ποσοῦ, τοῦ σώματος ἀντιδιασελλόμενα.

Διορισμὸς τοῦ ζήτουμένου.

Διὰ τοὺς ποιούτους καὶ τοὺς ὁμοίους λόγους ἀμφισβητεῖται περὶ τῆς γραμμῆς Ἐ ἐπιφανείας ὡς εἴρηται, εἴπερ εἰσὶν εἶδη ἀπληρισμῶν Ποσοῦ. ἴσιν μὲν γὰρ ἐπὶ τῆς φύσεως ὄρεῖν τὸ αὐτὸ, καὶ εἶδος ἀπληρισμῶν ἐπίτινος γένους, καὶ ὡς μέρος τελουῦ εἰς σύθεσιν ἑτέρου εἶδους ἐν τῷ αὐτῷ γένει, ὡς ἐπὶ τῆς ἐμφύχων τὸ φυτικόν, καὶ αἰσθητικόν, καὶ εἶδη ἐμφύχα σιωσιῶσι καθ' ἑαυτὰ ὑπάρχοντα, καὶ ὡς μέρη πεφύκασιν εἰς σύθεσιν τῆς λογικῆς ψυχῆς σιωτελεῖν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν καὶ καθ' αὐτὰ φαίνεται ὑπάρχοντα κεχωρισμῶν τῆς λογικῆς ψυχῆς, τὸ μὲν ἐπὶ τῆς φυτῆς, τὸ δὲ ἐπὶ τῆς ἀλόγων ζώων, γραμμὴ δὲ καὶ ἐπιφανεία οὐκ αὖ ποτε ἐν ὑπάρξει γένοιτο ἐκτὸς σώματος, ὅτι μὴ κατ' ἐπίνοιαν. ἀλλ' οὐδὲν ἦτον : ἐπειδὴ μετὰ τῆς Μαθηματικῶν ὁ Ἀριστοτέλης, καὶ κοινότερον οἱ Φιλόσοφοι ἐπερότητα οἶδασιν εἰδητικῶν μεταξὺ Γραμμῆς Ἐπιφανείας καὶ Σώματος ὑπὸ τὸ γένος τοῦ Ποσοῦ) ρητέον, ὡς εἰ καὶ μὴ καθ' αὐτὰς κεχωρισμῶν ὑπάρχουσιν ἐκτὸς σώματος Γραμμὴ καὶ Ἐπιφανεία, χωρίζονται μόντοι κατ' ἐπίνοιαν παρὰ τοῖς Μαθηματικοῖς. ὅθεν καὶ παρ' ἐκείνοις διάφορα σιωσιῶσιν εἶδη τοῦ σώματος ἀντιδιασελλόμενα. καὶ ὅπερ ἡ φύσις ἐπὶ τῶ φυτικῶ, καὶ αἰσθητικῶ ποιεῖ, ἢ καὶ μέρη γίνεται τῆς λογικῆς ψυχῆς, τὸ αὐτὸ ἢ κατὰ Μαθηματικὸς θεωρεῖα ποιεῖ ἐπὶ τῆς Γραμμῆς, καὶ Ἐπιφανείας, ἢ καὶ ὡς μέρη γίνεται συμπληρωτικὰ τοῦ συνεχοῦς σώματος.

Ἐμπεδῶσι τὸ λεγόμενον αἱ παρ' ἐκείνοις ἀποδείξεις. πολλὰ γὰρ ἀποδείκνυται τοῖς γεωμετρικοῖς ἴδια πάθη γραμμῆς, ἢ οὐ προσήκουσι τῇ Ἐπιφανείᾳ, καὶ ἕτερα κατὰ τῆς Ἐπιφανείας σιωσιῶσιν, μὴ προσήκοντα τῷ σώματι, τῶ δὲ ἐπερότητα εἰδητικῶν ἐμφαίνει προφανῶς. εἰ δὲ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ εἶδος ἦσαν ἐπὶ τὸ συνεχές Ποσοῦν, κατάγε τῶ μαθηματικῶν θεωρεῖαν,

διαιρετὰ τυγχάνει, ἢ μὲν ἐφ' ἑνός, ἢ δὲ ἐπὶ δύο, εἶδη εἰςὶ διάφορα ἐν τῷ γένει τοῦ συνεχοῦς.

Πρὸς τὴν δὲ δέυτερον ῥητέον, ὡς ἔστι μὲν ἡ Γραμμὴ ἀτελές τι, ἐν τῷ εἶδει τῆς Ἐπιφανείας, ὡςπερ καὶ ἡ Ἐπιφάνεια ἐν τῷ τοῦ Σώματος εἶδει, ἢ δηλαδὴ εἰσὶν ὅροι, καὶ μέρη γίνονται συμπληρωτικά, ἢ μὲν Γραμμὴ τῆς Ἐπιφανείας, ὡςπερ καὶ ἡ Ἐπιφάνεια τοῦ Σώματος, καίτοιγε οὔτε ἡ Γραμμὴ, ἢπερ ἐστὶ γραμμὴ, καὶ εἶδος ἀποτελεῖται διάφορον ἐν τῷ γένει τοῦ συνεχοῦς, οὔτε ἡ Ἐπιφάνεια, ἢπερ ἐστὶν ἐπιφάνεια καὶ εἶδος καθ' αὐτὸ ἀντιδιασελλόμενον τῷ λοιπῶν, συμπληρωτικά γίνεται τοῦ σώματος, ἀλλ' ὡς μέρη, καὶ ὕλης ἐπέχοντα λόγον, ὃν τρόπον οὐδὲ τὸ φυτικὸν καὶ αἰσθητικὸν συμπληρωτικά γίνεται τοῦ λογικοῦ, καθὸ τὸ μὲν, εἶδος ἐστὶ καθ' ἑαυτὸ τοῦ φυτοῦ, τὸ δὲ, τῷ ἀλόγων ζῶον. ἄλλως γὰρ αὐτὸ τὸ λογικὸν ζῶον ἅμα, ἔφυτον, καὶ θηρίον. ἀλλ' ὡς μέρη μόνον καὶ ὕλης ἐπέχοντα λόγον, συμπληροῦσι τὸ λογικὸν ζῶον, οὐ μόντοι ἐστὶ Γραμμὴ ἢ Ἐπιφάνεια ἀτελές τι, καὶ μέρος ἐν τῷ γένει ἀπλῶς τοῦ συνεχοῦς, ἀλλ' ὡςπερ τὸν κοινὸν λόγον ἐπιδέχεται τοῦ Ποσοῦ καθ' ἑαυτὴν διαιρετὰ, οὕτω καὶ καθ' ἑαυτὰ ἀποτελοῦνται εἶδη διάφορα ἐν τῷ γένει τοῦ Ποσοῦ. ἢ δὲ ὕλη καὶ ἡ Μορφή ἐν τῷ εἶδει τῆς ἐνύλου Οὐσίας, αἰεὶ μέρους ἐχθήκασιν λόγον. ἢ δὲ μορφή, ἢπερ ἐστὶ μορφή, αἰεὶ ἐνοεῖται ἀναφερομένη πρὸς τὴν ἄλλω. ἢς γίνεται μορφωτική. καὶ ἡ ἄλλη ἀνάπαλιν πρὸς τὴν Μορφὴν, ἢς ὑποκείμενον γίνεται. ὅθεν καὶ αἰεὶ ἀτελές τι εἰσὶ, καὶ μέρους ἔχουσι λόγον ἐν τῷ εἶδει τῆς ἐνύλου οὐσίας.

Ἀπαντήτεον δὲ οὕτω πρὸς τὴν τρίτην ἀντίθεσιν, ἀναιροῦσιν τὴν ἐλάττωτα πρότασιν, ὅτι οὐκ ἐν τῷ τί ἔστι κατηγορεῖται ἡ Γραμμὴ τῆς Ἐπιφανείας, ἢ καὶ ἀμφοτέραι τοῦ σώματος. ἐρωτωμένοις γὰρ τί εἰσὶν Ἐπιφάνεια, οὐκ ἔστιν ἀπαντῆσαι ὅτι ἐστὶ Γραμμὴ. ὡςπερ οὐδὲ τοῖς ἐρωτῶσι τί Σῶμα, εἰσὶν εἰπεῖν Ἐπιφάνεια. παραλαμβάνεται δὲ ἡ Γραμμὴ ἐν τῷ τῆς Ἐπιφανείας λόγῳ, καὶ ἀμφοτέραι ἐν τῷ τοῦ Σώματος, κατὰ λόγον ὕλης, καθὸ μέρη γίνεται συμπληρωτικά τούτου, ὡς καὶ τὸ φυτικὸν, καὶ αἰσθητικὸν, ἐν τῷ τοῦ λογικοῦ ζῶου λόγῳ. καθ' αὐτὰς μόντοι θεωρούμεναι, ἢπερ εἰσὶ διάφορος διαιρεταί, καὶ ιδιότητις ἔχουσι διαφόρους, ὡς εἴρηται, ὡς διάφορα ταύτας εἶδη λεπτέον, ἐν τῷ γένει τοῦ συνεχοῦς.

Ἐκθίσις τῆς παρεπομείων τῆ Ποσότητι, ὅτι τῷ Ποσῷ
οὐδὲν ἐναντίον.

Παραδοὺς ὁ Φιλόσοφος τὰς τοῦ Ποσοῦ διαιρέσεις καὶ ἀναπτύξεις τῆς
κατ' ἐκεῖνο εἰδῶν, μεταβαίνει λοιπὸν ἐπὶ τὴν παράδοσιν τῆς πα-
ρεπομείων τῷ Ποσῷ, τρία δὲ ταῦτα ἐκτίθεται ἐφεξῆς. Τὸ μὲν ὅτι οὐκ
ἔστιν ἐναντίωσις τῷ Ποσῷ, τὸ δὲ ὅτι οὐκ ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον, καὶ τὸ
ἦτον, ἢ τρίτον ὅτι ἴσα ἢ ἄνισα πάντα λέγεται διὰ τὸ Ποσόν. Προη-
γεῖται δὲ τῆς ἄλλων τὸ μὴ ἐναντίωσιν ἔχειν, διὰ τὸ κοινωνεῖν τῇ κατὰ
τοῦτο οὐσίᾳ τὸ ποσόν. Διέλοι δ' ἄντις τὴν λέξιν τοῦ Φιλοσόφου διχῶς,
τὰ μὲν γὰρ ἐκτίθῃσι τὰς εἰρημνάς ιδιότητας, τὰ δὲ ἀναπτύσσει αὐτὰς
ταύτας ἐπαπορῶν, ἢ ἐπιλυόμενος τὰς ὑποθέσεις.

Εἰπὼν τοιγαροῦν ὁ Φιλόσοφος μηδὲν ἐναντίον εἶναι τῷ Ποσῷ δείκνυσι
τοῦτο ἐφεξῆς, ὑποθέμενος τὴν διαιρέσιν τοῦ Ποσοῦ, εἴτε ὠρισμένον καὶ
ἀόριστον. καὶ προχειρισάμενος παραδείγματα ἐπὶ τῶ ὠρισμένῳ Ποσῷ λέ-
γων ἐπιπέπῳ. τὸ δίπηχυ, φέρε εἰπεῖν, ἢ τρίπηχυ ποσά ὄξει, τὰ δὲ
ἄλλοτερον ἄλλοτερον οὐκ ἔστιν ἐναντίον, τῷ Ποσῷ ἄρα οὐκ ἔστιν ἐναντίον.
ὅπερ ὁμοίως ἐνοεῖται καὶ ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ. τὰ γὰρ τρία φέρε εἰπεῖν, ἢ
τέτταρα, καὶ ὅλος ὁ ἀριθμὸς οὐκ ἔστιν ἐναντίος ἑτέρῳ ἀριθμῷ. Ἀλλὰ
παρὰ τὰ ἐκτεθέντα παραδείγματα, καὶ λόγῳ συλλάγεται τοιῶδες. ἐν οἷς
ἂν ἢ ἐναντίωσις, ἐν τούτοις ἐνέργεια καὶ πάθος ἐγγίνεται, καὶ φθορὰ, καὶ
γένεσις, ἐν δὲ τοῖς Ποσοῖς οὐδὲν τούτων ἔστιν, οὐκ ἄρα ἔστιν ἐν τοῖς πο-
σοῖς ἐναντίωσις. Ἡ μείζων πρόδηλος. τὰ γὰρ ἐναντία ἀμοιβαδὸν εἰς
ἄλληλα δρᾷ, καὶ φθείρει ἄλληλα. Ἡ ἐλάττων οὐκ ἀσαφής. τὸ γὰρ
ποιοῦν καὶ φθεῖρον ἕτερον, μεταβάλλει τὸ καὶ ὁμοιοῦται ἑαυτῷ. τὸ δὲ
Ποσόν ἀδύνατον ταῦτα ποιεῖν εἰς ἕτερον, μὴ φθειρομένης καθάπαξ τῆς
ποσότητος, ἀδύνατον ἄρα ἐναντίωσιν ἐν τῷ ποσῷ εἶναι.

Ἐπὶ δὲ τοῦ δεύτερου μέρους τῆς προτεθείσης διαιρέσεως, ὁ Φιλόσοφος
ἐπιφέρει ὑποθέσεις πρὸς τὸ ἤδη προχειριστὸν τοῦ Ποσοῦ παρεπόμεινον.
ἢ ἢ πρώτη ἐστὶ τοιαῦτα. τὸ μέγα καὶ μικρὸν, ἢ πολὺ καὶ ὀλίγον τυγχάνει
ὄντα ποσὰ, ταῦτα δ' ἀλλήλων ἐναντία εἰσὶν, ἐν τῷ Ποσῷ ἄρα ἔστιν
ἐναντίωσις.

Ἀπαντᾷ πρὸς τὴν ἀπορίαν ὁ Φιλόσοφος διχῶς. Πρῶτον ὑποθέμενος
τοῖς ὠρισμένοις ποσοῖς μηδὲν ἐναντίον εἶναι, τὰ δὲ εἰρημένα μέγα καὶ μι-
κρὸν, ἢ πολὺ καὶ ὀλίγον, οὐ παραδέχεται ἐν τοῖς ποσοῖς, ἀλλὰ ἀναφέ-
ρει

ρεῖται φησίν, ἐπὶ τῆς κατηγορίας τῆς ἑτέρας, καὶ δέκνυσι τοῦτο ἐκ τοῦ μὴ καθ' αὐτὰ λέγεσθαι τοιαῦτα, ἀλλὰ πρὸς ἕτερον ἀναφερόμενα. σημεῖον δὲ τούτου, ὅτι μικρὸν μὲν ὄρος φησὶν, καὶ μέγα κέγγρον, ἀναφέροντες δηλονότι, τὸ μὲν ὄρος πρὸς ἕτερον μείζον, καὶ τὸ κέγγρον, πρὸς ἕτερον τοῦ αὐτοῦ εἶδους ἐλάττω. ὡς τε ὀφθαλμῶν ὅτι τῆς χετικῶν ταῦτα. ἄλλως γὰρ οὐκ αὖ ἐλέγετο μικρὸν μὲν τὸ ὄρος, ἢ δὲ κέγγρος μεῖζον. Τὸν αὐτὸν τρόπον δέκνυται καὶ περὶ τοῦ πολλοῦ καὶ ὀλίγου ὅτι χετικά. φησὶν γὰρ ἐδ' ὅτι ἐπὶ μὲν τῆς κώμης πολλοὺς εἶναι ἀνθρώπους, ἐν Ἀθήναις δὲ ὀλίγους πολλῶν πλείους ὄντας. εἰ δὴ τὰ πρὸς ἕτερον ἀναφερόμενα οὐκ ἔστι ποσά, τὰ δὲ πολὺ καὶ ὀλίγον, μέγα καὶ μικρὸν, πρὸς ἕτερον ἀναφερόμενα λέγεται τοιαῦτα, οὐκ ἔστι ταῦτα ποσά ἢ τοιαῦτα.

Δεύτερον ὀφθαλμῶν τὴν αὐτὴν ἰσοπέθει ὡδί. δοθέντος γὰρ τὰ ρηθέντα εἶναι ποσά, ὡδίπως φησὶ. τὰ μὴ καθ' αὐτὰ θεωρούμενα, ἀλλὰ πρὸς ἕτερον, οὐκ ἔχει ἐναντίωσιν. τοιαῦτα εἰσὶ τὸ μέγα καὶ μικρὸν, καὶ πολὺ καὶ ὀλίγον, ταῦτ' ἄρα οὐκ ἔχει ἐναντίωσιν.

Εἶτα εἰ τὸ μέγα καὶ μικρὸν, καὶ πολὺ καὶ ὀλίγον ἐναντία ἦσαν, τὸ αὐτὸ ἅμα καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ σιμῶναι δεκτικὸν εἶναι τῆς ἐναντίας, καὶ ὅπερ ἀποπώτερον αὐτὸ ἑαυτῷ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐναντίον εἶναι. Τὸ πρῶτον σαφές. εἰ γὰρ καὶ τὸ αὐτὸ πρὸς ἄλλο παραβαλλόμενον, καὶ μέγα λέγεται, καὶ μικρὸν, καὶ πολὺ καὶ ὀλίγον. ὅθεν τὸ αὐτὸ ἅμα ἑνὶ ἐναντίον, ὅπερ ἀδύνατον. οὐδὲν γὰρ ἅμα γίνεται τῆς ἐναντίας δεκτικόν. Ἡνίκα δὲ ἡ οὐσία τῆς ἐναντίας λέγεται δεκτικὴ, οὐχ ἅμα καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ συμβαίνει τοῦτο οἷον τῆς Οὐσίας, σιμῶναι δὲ τὸ αὐτὸ ἑαυτῷ ἐναντίον εἶναι, ὅτι τὸ αὐτὸ ἢ μέγα λέγεται, ἢ ἑαυτῷ λεγομένῳ μικρῷ ἐναντίον. καὶ ἀνάπαλιν. τὸ αὐτὸ γὰρ καὶ μέγα καὶ μικρὸν, ἅμα σιμῶναι λέγεσθαι.

Δεύτερα ἀντίθεσις.

Δεύτερον ἰσοπέθει ὁ Φιλόσοφος περὶ τούτου. δοκεῖ γὰρ τῷ Ποσῶ ἐναντίον ἔχειν. ἢ δὲ λέξις τοῦ Φιλοσόφου χηματίζεται εἰς εἶδος συλλογιστικὸν ὡδί. Ὁ τόπος ὀφθαλμῶν ἐναντίασιν, ὁ τόπος ἔστιν εἶδος Ποσοῦ ὡς προείρηται, ἄρα τί τῆς εἰδῶν τοῦ Ποσοῦ ὀφθαλμῶν ἐναντίασιν. Ἐμπεδούται τὴν μείζονα ὁ Φιλόσοφος λέγων, ὅτι

ὅτι ὁ τόπος ὁ περὶ τὴν ἄνω σφαῖραν τοῦ παντός, ἀντίκειται τῷ κατωτάτῳ, ἢ γινώσκῃ ἐπὶ γῆς, ἢ τῷ κέντρῳ τῆς αὐτῆς. καὶ λόγῳ σιωπάγει τὸ αὐτό. λέγεται γὰρ ἐναντία τὰ ὑπὸ τῷ αὐτῷ γινώσκῃ πλείστον ἀλλήλων διεσηκότα, ὁ ἀνωτάτῳ, καὶ κατωτάτῳ τόπος, καὶ ὑπὸ τῷ αὐτῷ γινώσκῃ εἰσὶ, δηλαδή τοῦ τόπου, καὶ πλείστον ἀλλήλων διεσηκατον, μεγίστη γὰρ κατὰ τόπον διάστασις ὅσιν ἢ τοῦ μέσου πρὸς τὸ πέραξ. ὡς τε ὁ πέραξ τόπος ἐναντίας εἰσὶ τῷ μέσῳ τοῦ παντός. Ταύτῳ τὴν ἀπορίαν ὁ Φιλόσοφος οὐκ ἐπιλύεται, ἀλλ' οὐδὲ ἀρέσκειται τῷ λόγῳ ταύτης, ὅσον εἰσὶν εἰκάσαι ἀπὸ τοῦ δοκεῖ ρήματος, ὃ κίχεται ἐν ἀρχῇ τῆς ἀπορίας, καὶ τοῦ μὴ εἶναι οἰκείας γνώμης, ἀλλὰ κατὰ δόξαν ἑτέρων ταύτῳ συζηῖσαι. ὁ δὲ Συμπλίκιος τὸν ἄνω καὶ κάτω τόπον θεωρεῖ διχῶς, ἢ κατ' ἡμᾶς, ἢ ἐν τῇ φύσει τοῦ παντός. Ἐ κατὰ μὲν τὸν πρῶτον τρόπον, ὑπάγεται φησὶν ἐπὶ τὰ πρὸς τι. λέγεται γὰρ τὰ ἄνω καὶ κάτω κατ' ἡμᾶς χητικῶς. ὅθεν Ἐ μεθισαμείων ἡμῶν, ταῦτα μεταβάλλεται, διὰ τὸ μὴ εἶναι τοιαῦτα. κατὰ δὲ τὸν δεύτερον τρόπον τὸ ἄνω καὶ κάτω θεωρούμενα, ἐν τῇ φύσει δηλαδή τοῦ παντός, διαφοραὶ εἰσὶν ἀντικείμενα τόπου, διδάσκοντος τὸ αὐτὸ καὶ τοῦ Φιλοσόφου ἐπιτε τοῦ Δ. καὶ τοῦ Η. τῶν φυσικῶν, καὶ ἀνάγονται ἐπὶ τὴν Ποῦ κατηγορίαν.

Ἔστι δὲ ἀπορίῃσαι πρὸς Συμπλίκιον λόγῳ τοιῶδε. αἷς κατὰ τόπον κινήσεως τὰ πέρατα, τῆς Ποῦ κατηγορίας εἰσὶν, ὁ δὲ ἄνω καὶ κάτω τόπος οὐ μόνον ἐπὶ τῆς φύσεως τοῦ παντός θεωρούμενος, ἀλλὰ καὶ κατ' ἡμᾶς, πέρατα γίνεται κινήσεως ἀντικειμένων, ἀναβάσεως δηλαδή καὶ καταβάσεως, ἀναφέρονται ἄρα καὶ κατ' ἡμᾶς θεωρούμενα, τὸ ἄνω καὶ κάτω ἐπὶ τὴν Ποῦ κατηγορίαν.

Πρὸς ὁ ρητέον. ὅτι τὰ πέρατα τῆς κατὰ τόπον κινήσεως ἀπλῶς, καὶ κατ' οὐσίαν, οἷα εἰσὶ τὰ ἄνω καὶ κάτω ὑπὸ τὴν κοίλῃ ἐπιφάνειαν τῆς σεληνιακῆς σφαίρας, καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ παντός, τὰ τούτων ἐν τῇ Ποῦ κατηγορίᾳ ἀπλῶς, καὶ κατ' οὐσίαν. Τὰ δὲ κατὰ συμβεβηκὸς καὶ κατὰ τι πέρατα τῆς κατὰ τόπον κινήσεως, οἷα περ εἰσὶ τὸ κατ' ἡμᾶς ἄνω καὶ κάτω, οὐκ ἄλλως ὅτι μὴ κατὰ συμβεβηκὸς καὶ κατὰ τι ἐπὶ τὴν Ποῦ κατηγορίαν ἀνάγονται. Ἐν δὲ τοῖς χητικῶς τὰ τούτων οὐ κατὰ πέρατα γίνεται τῶν ἀντικειμένων κινήσεων, ἀλλ' ἐφόσον πρὸς ἡμᾶς ἀναφερόμενα τὰ αὐτὰ καὶ ἄνω καὶ κάτω ἐνδέχεται λέγεσθαι.

Τρίτη αντίθεσις πρὸς τὸ αὐτὸ παρεπόμενον.

Αἱ ἀντικείμεναι κινήσεις, οὐκ εἰσὶν ἐπὶ τὰ πρός τι, ἐπὶ τῆς ποσότητος δὲ ἀντικείμεναι κινήσεις εἰσὶν, ἢ αὐξήσεις καὶ ἢ μείωσις, ἔσαι ἄρα τῶν ποιούτων κινήσεων ἐπὶ τῆς ποσότητος ἐναντία τὰ πέρατα, οἷς ἄπο πέρατος αἰ οὕτως ἐναντία κινήσεις.

Ἄπαρσιπτόν, ὅτι αἰ οὕτως ἐναντία κινήσεις ἐπὶ τοῦ Ποσοῦ συμβαίνει γίνεσθαι, οὐ κατὰ μεταβολὴν οὐσιώδη τοῦ Ποσοῦ, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἐντελές καὶ ἀτελές τῆς σωθέτου Οὐσίας. καὶ γίνεται μὲν πέρας τῆς αὐξήσεως τὸ ἐντελές μέγεθος τοῦ σωθέτου, κατὰ τὴν εἰδητικὴν αὐτοῦ διαφορὰν. τῆς δὲ μείωσης πέρας ἀνάπαλιν, τὸ ἀτελές μέγεθος τοῦ αὐτοῦ, ἐφ' οὗ οὐκ ἔχει τὰς οἰκείας ἐνεργείας ἄποτελεῖν ἐντελῶς. ὅθεν ἡ κίνησις οὐ τῶν Ποσῶν κατ' οὐτίαν προσήκει, ἀλλὰ τῶν λόγων τῆς τελειότητος καὶ μὴ τελειότητος τοῦ φυσικοῦ εἶδους.

Δύτερον παρεπόμενον τῶ Ποσῶ.

Κείμενον.

„ Οὐ δοκεῖ τὸ ποσὸν ἐπιδέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον.

Εὔτερον παρεπόμενον τοῦ Ποσοῦ ἐκτίθησιν ὁ Φιλόσοφος, ὅτι τὸ Ποσοῦν εἴπε διωρισμένον εἶη, εἴτ' οὐκ ἔστι σωχέες, οὐκ ἔστι μᾶλλον ἢ ἥττον Ποσοῦν αὐτὸ ἑαυτοῦ, ἢ πρὸς Ποσοῦν ἕτερον παραβαλλόμενον ὅπως ποτε εἶη διουλοχὸς ἐκείνου πλήθει, ἢ μεγέθει. δείκνυσι τοῦτο ὁ Φιλόσοφος δι' ἐπαγωγῆς ἐπὶ τῶν ἐκτεθέντων ἀνωτέρω εἰδῶν τοῦ Ποσοῦ. ἐπ' οὐδενὸς γὰρ ἐκείνων ἐστὶ λαβεῖν ἐπίτασιν, ἢ ἀνεσιν τῶν λόγων τῆς ποσότητος. δοθέντος γὰρ οὐτινοσοῦ Ποσοῦ, ἔστι μὲν ἐκείνου εἶρεῖν μείζον, ἢ ἕλαττον ποσοῦν ἕτερον, μᾶλλον δὲ ἢ ἥττον ποσοῦν οὐδαμῶς. ὡς ἐπὶ παραδείγματος. τὸ δίπηχυ ἕλαττον ἐστὶ τοῦ τρίπηχους. ὡς περ ἀνάπαλιν, τὸ τρίπηχυ μείζον τοῦ δίπηχους. μᾶλλον δὲ ἢ ἥττον Ποσοῦν θάτερον θάτερου γίνεσθαι ἀδύνατον. καὶ τοῦτο ὁμοίως ἐστὶ προφανές ἐπὶ πάντων τῶν εἰδῶν τοῦ Ποσοῦ. Σωιάγει τοιγαροῦν ὁ Φιλόσοφος παντὶ προσήκειν Ποσῶ τὸ προχειριθεῖν παρεπόμενον, εἰάν δὲ καὶ μόνον τῶν Ποσῶ ἴδιον εἶη, οὐδὲν ἐπὶ τοῦ παρόντος φησὶν. ἀνωτέρω μάλιστα ἐν τῶν περὶ Οὐσίας λόγων, τὸ αὐτὸ τῆτο ἀποδέδειται.

ται.

ται. ἔσαι ἄρα ἴδιον τῷ Ποσῶ, ὡςπερ καὶ τὸ δίπονον τῷ ἀνθρώπῳ. παν-
τὶ μὲν προσήκειν Ποσῶ, ἢ μόνῳ μόνῳ.

Ἡμῖν δὲ καὶ κεῖνο προληπτικόν, ὅτι τὸ προχειρισθὲν παρεπόμενον τοῦ
ἀνωτέρω ἐκπεφύκτος ἤρπεται. μὴ γὰρ οὕσης ἐναντιώσεως ἐν τῷ Ποσῶ, οὐ
δὲ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον εἶναι ἐνδέχεται. εἰ γὰρ ἐπ' ἐνίων ἐστὶ τὸ μᾶλλον
καὶ ἥττον ἐναντιώσεως δίχα, ὡς ἐπὶ τοῦ φωτός, ἢ καὶ ἐναντιώσεως οὕσης,
ἀπὸ ἐπιμιξίας τῶν ἐναντίων, ὡς ἐπὶ τῶν ἀπλῶν σωμάτων, ἢ ἀνεμίσθη
ποιότης, ὡς τὰ πολλὰ δὲ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἔπεται τῇ μίξει τῶν ἐναν-
τίων. Ἐπεὶ τοιγαροῦν τὸ Ποσὸν ἐναντιώτεως ἀπήλλακται κατ' οὐ-
σίαν, καὶ τοῦ μᾶλλον καὶ ἥττον ὁμοίως ἀμίτοχον ἔσαι. μείζον ἄρα καὶ
ἐλάττω ἐπὶ τῆς ποσότητος ἀναγκαίως ἔσαι, ἐπίτασις δὲ καὶ ἀνεσις οὐδα-
μῶς. ἐκεῖνο γὰρ ἐπιγίνεται τῇ ποσότητι διὰ τὴν αὐξήσιν καὶ μείωσιν,
ἧτις ἐστὶν οἰκεία τοῦ Ποσοῦ. ἐπίτασις δὲ καὶ ἀνεσις μεταβολῶν κατ' οὐσίαν
δηλοῖ, ἧτις ἐστὶν ἐς τὸ παντελὲς ἀλλότριον τοῦ Ποσοῦ.

Ἰδιον τρίτον τοῦ Ποσοῦ.

Κείμενον.

„ Ἰδιον δὲ μάλιστα τοῦ Ποσοῦ, τὸ ἴσοντε καὶ ἄνισον λέγεσθαι.

Αποδοῦς ὁ Φιλόσοφος τὰ ἥττον ἴδια τοῦ Ποσοῦ, ὅτι καὶ τῇ Οὐσίᾳ κοι-
νὰ, ἐπάγει οὐκ ἔτι κυρίως αὐτοῦ ιδιότητα, ἧτις μόνῳ καὶ παντὶ
καὶ αἰεὶ πρόσκειται τῷ Ποσῶ. διαιρεῖται δὲ ἡ λέξις διχῶς. ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου
του μέρους ἐκτίθησι τὸ ρηθὲν ἴδιον μετὰ τῆς αὐτοῦ δείξεως. Ἐπὶ δὲ τῆ
δευτέρου λόγον τινὰ ἐπιλύεται ἀνακύπτουσαν περὶ τὸ αὐτὸ ἴδιον. Ἐπὶ
τοῦ πρώτου τοιγαροῦν μέρους φησὶν ὁ Φιλόσοφος μάλιστα ἴδιον εἶναι τῷ
Ποσῶ τὸ ἴσοντε καὶ ἄνισον. ὁπότε γὰρ τῆς ποσότητος ἔχει καὶ τὰ λοιπὰ πάντα,
ἔσαι καὶ ἄνισα λέγεσθαι.

Συλλάγεται ῥάσα τὸ λεγόμενον, τὸ γὰρ εἴ τιτι εἶδει, εἴτ' οὐκ ἔστι
μόνῳ καὶ παντὶ καὶ αἰεὶ προσόν, μάλιστα καὶ ἀπλῶς ἐστὶν ἴδιον, ὡς παρὰ τε
Πορφυρίῳ, καὶ τῷ Φιλοσόφῳ ἐν τοῖς Τοπικοῖς μεμαθήκαμεν. τὸ δὲ ἴσον καὶ
ἄνισον, μόνῳ προσήκει τῷ γένει τοῦ Ποσοῦ, καὶ παντὶ καὶ αἰεὶ. ἄρα τὸ
ἴσον ἔστι ἄνισον, μάλιστα καὶ ἀπλῶς ἐστὶν ἴδιον τοῦ Ποσοῦ. Ἡ ἐλάττων
φανοῦται τῷ Φιλοσόφῳ δι' ἐπαγωγῆς, ἐπὶ τε τοῦ συλλεχοῦς καὶ διωρισμέ-
του Ποσοῦ. λέγεται γὰρ τὸ σῶμα ἴσον καὶ ἄνισον ἐτέρῳ σώματι, καὶ ἡ
γραμ-

γραμμὴ ὁμοίως ἕτερα γραμμῇ παραβαλλομένη, καὶ ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ ὁσαύτως. ὁ ληφθεὶς αἰεὶ ἀριθμὸς ἕτερον παραβαλλόμενος ἀριθμῷ, ἴσος ἢ ἀΐστος ἐστὶ. τὰ γὰρ πρῶτε φέρε εἶπεν τοῖς πρῶτε ἴσα, τοῖς δὲ κα δὲ ἀΐστα, καὶ ἐστὶ ἔ λέγεται. καὶ λόγῳ ἐμπεδούται τὸ αὐτὸ τοιῶδε. Κατὰ τοῦτο ἡδὲ λέγεται μόνον καὶ αἰεὶ τὸ ἴσον καὶ ἀΐστον ἐπὶ τῶν ὄντων, καθὸ διααιρετὸν εἶναι, ἔ μεξήτων ἕκαστον τῶν ὄντων, ἀλλὰ κατὰ τὸ Ποσόν, καὶ ἄπο τοῦ Ποσοῦ τὸ διααιρετὸν εἶναι καὶ μεξήτων ἔχει ἕκαστον τῶν ὄντων. κατὰ τὸ Ποσόν ἄρα, καὶ ἄπο τοῦ Ποσοῦ ἐν τοῖς οὖσι τὸ ἴσον καὶ ἀΐστον λέγεται. Ἡ ἐλάττων πρόδηλος. τὸ γὰρ ποσὸν εἶναι οὐδὲν ἄλλο ἐστίν, ἢ τὸ διααιρετὸν εἶναι καὶ μεξήτων, εἴτε κατὰ σιωχίαν, εἴτε κατ' ἀριθμὸν.

Ἐν τῷ δὲ ἄλλῳ τῆς λέξεως μέρει ἄπορεῖ ὁ Φιλόσοφος πρὸς τὰ εἰρημύα; δοκεῖ γὰρ εἶναι τινα μὴ ποσὰ ὄντα, λεγόμενα δὲ ἴσατε καὶ ἀΐστα. φανερόν γὰρ διάθεσιν ἴσῳ διαδέσει ἕτερα, καὶ λυκότητα ἕτερα λυκότητι. καίτοι φροφανῶς τῷ γένει τῆς ποιότητος ἐπαγόμενα.

Ἐπιλύεται τὸ ἄπορηθὲν ὁ Φιλόσοφος, εἰπὼν, ἔτι διάθεσις καὶ λυκότης, ἔ ὅσ' ἄλλα, ἴσα ἢ ἀΐστα λέγεται κατὰ μεταφωρῶν, ἀλλ' οὐ καθ' αὐτό. κυρίως δὲ τὰ τοιαῦτα ὁμοία ἢ ἀνόμοια προσαγορεύεται. ὡς περ ἡδὲ ἐπὶ τοῦ Ποσοῦ τὸ ἴσον καὶ ἀΐστον λέγεται, οὕτως ἐπὶ τοῦ ποιοῦ τὸ ὁμοιον καὶ ἀνόμοιον. διαδέσεις δὲ καὶ λυκότητες προφανῶς ἄπο τῆς ποιότητος λέγονται, προσήκει δὲ αὐταῖς τὸ ἴσοντε καὶ ἀΐστον, ὡς περ καὶ τὸ μεξήτων εἶναι, ἔ διααιρετὸν καὶ συμβεβηκός. Ἐπεὶ τοίνυν τὸ μετρητὸν εἶναι ἔ διααιρετὸν καὶ διαδέσει καὶ λυκότησιν ὑπάρχει κατὰ συμβεβηκός, τῷ λόγῳ τοῦ Ποσοῦ, καὶ ἴσαι καὶ ἀΐστοι ὁμοίως ρηθήσονται κατὰ συμβεβηκός, τῷ λόγῳ τοῦ Ποσοῦ, ἀλλὰ μὴ καθ' αὐτό.

Ἀπορία.

Εἴδισαι κοινότερον τοῖς Σχολαστικοῖς ἄπορεῖν περὶ τῶν παρεπιμενῶν τοῖς συμβεβηκόσι, πότερον κεχώρισαι ταῦτα ὡς πράγματα διάφορα τῶν συμβεβηκῶν οἷς παρέπονται, ἢ οὐ; καὶ τίνι ἔσῳ πεφύκασιν τοῖς συμβεβηκόσι ταῦτα συμβαίνει; Πρὸς ὁ ρητέον συντόμως. ἔτι τῶν συμβεβηκῶν οὐκ ἐνδέχεται συμβεβηκῶτα γινέσθαι, ὡς ἐνυπάρχοντα πύτοις. ὑποκείμενον γὰρ εἰς ὑπαρξίν τῶν συμβεβηκῶν μόνη ἐστὶν ἢ Οὐσία, καὶ μάλιθα ἢ πρώτη, ἢ τις ἐστὶ πάντων τῶν ἄλλων ὑποβάθρατε καὶ κριπίς. Ἀλλ' οὐδὲ τὰ παρεπόμενα τοῖς συμβεβηκόσι, συμβεβηκῶτα εἰς κεχώρισμῶ τῶν αὐτῶν. (ὡν γὰρ οὕτως τὰ παρεπόμενα προΐσναι εἴτε

ἐπ' ἀπειρον συμβεβηκότα ἐφ' ἐκάστης οὐσίας ἀτόμου) ἀλλὰ μόνον τῷ λό-
 γῳ ἐνοεῖται διελωχία τῶν συμβεβηκότων, οἷς παρίπτεται μὲν, ἀλλ'
 οὐκ ἐνυπάρχει τοῖσι. ὁ καὶ διὰ τῆς προσεχῶς εἰρημίων δηλοῦται σα-
 φῶς. τὸ γὰρ ἴσον καὶ ἄϊσον οὐδέ τι ἄλλο εἶναι φαίνεται, ἢ αὐτὸ τὸ Ποσὸν,
 χεῖρει τῆ πρὸς ἕτερον Ποσὸν, οὐ εἰς ἴσον, ἢ ἄϊσον. Ἐστὶ γὰρ ἡ πο-
 σότης ὁ λόγος τοῦ διαιρετῶν εἶναι καὶ μετρητῶν, οὐ τὰ μετέχοντα ἅματε ἔ-
 χει τὸ διαιρετὰ εἶναι καθ' ἑαυτὰ, καὶ ἑτέροις ἴσα, ἢ ἄϊσα, μηδενὸς ἑτέρου
 προσεθεμένου, ἢ ἐπινοουμένου. Ἀλλὰ περὶ μὲν τοῦ ποσοῦ διόχρη τὰ
 εἰρημίων. ὁ γὰρ ὀρισμὸς τοῦ πράγματος αὐτὸ τὸ πρᾶγμα εἶναι.

Τὸ μὲν κατὰ συμβεβηκός, ὡς τὸ ἐν ὑπερκειῖα λέγονται,
 πλὴν, ὀλίγον λεγόμενον.

Τὸ ποσὸν ἑκάστου λεγόμενον.

Τὸ δὲ καθ' αὐτὸ, καὶ τοῦτο
 διχῶς.

Τὸ μὲν αὐτοῦ διωρισμένου
 εἶναι, οὐ τὰ εἶδη δύο.

Τὸ δὲ συνεχές, οὐ τὰ εἶδη
 πέντε.

Λόγος

Ἀριθμὸς

Γράμμη

Ἐπιφάνεια

Σῶμα

Τόπος

Καὶ χρόνος

Τὸ μὲν οὐκ ἔχει ἔχοντων θείσιν πρὸς ἀλλήλα
 σωείσκει.

Τὸ δὲ ἔχει ἔχοντων ἐν ᾧ τεία
 πύπε ἀναγκαίως ἐπιζητεῖται.

Πρῶτον, τὰ μέρη αὐτοῦ ἅμα πάντα δια-
 μένειν.

Δεύτερον, ἕκαστον ἐκείνων κείσθαι που ὡς
 δείκνυθαι ἕκαστον ἕνθα κείται.

Τεῖτον, ἅμα συνῆθθαι πρὸς ἀλλήλα

Τοῦ ποσοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΡΟΣΤΙ.

Περὶ τάξεως τοῦ κεφαλαίου.

Αρχεται ὁ Φιλόσοφος ἐπιτεῦθεν τῆς περὶ τῆς πρὸς τι διδασκαλίας προτάξεως ταῦτα τῆς ποιότητος. ὅθεν οὐκ ἀπεικότως ἀμφισβητεῖται καινότερον τοῖς ἐξηγηταῖς περὶ τῆς τάξεως τοῦ κεφαλαίου. Πρῶτον, ὅτι τὰ ἀπολύτως καὶ ἀχέτως συμβεβηκότα προηγείται τῆς σχετικῶν πρόδηλον. πρότερον γὰρ ὅτι τὸ εἶναι τι καθ' ἑαυτὸ, καὶ κατὰ τὴν οἰκείαν αὐτοῦ φύσιν ὑπάρχον, τοῦ πρὸς ἕτερον ἀναφέρεσθαι. οἷον πρότερον ἐστὶ τὸ εἶναι τὸν Κυκλον λόκον, τοῦ πρὸς ἕτερον ἀνερχθῆναι λόκον, τῆς λόγῳ τῆς ὁμοιότητος. ἀλλ' ἅπαν τὸ ἀχέτως θεωρούμενον, εἴτε Οὐσία εἴη, εἴτ' οὐκ ὀνομαστικὸς, καθ' ἑαυτὸ καὶ κατὰ τὴν οἰκείαν φύσιν ὑπάρχειν ἐνοεῖται, τὸ δὲ σχετικὸν οὐκ ἄλλως, ὅτι μὴ πρὸς ἕτερον ἀναφερόμενον, ὡς τε τὰ ἀπολύτως καὶ ἀχέτως ὑπάρχοντα, οἷον ἐστὶν ἡ ποιότης, προηγούνται τῆς σχετικῶν.

Δεύτερον, ὅτι ἡ Ποιότης μιμεῖται τὸ εἶδος τῆς Οὐσίας, ὃ προσεσχῶς ἐπιτεταί. τὰ δὲ σχετικὰ μετὰ τὰς ἄλλας τῆς συμβεβηκότων κατηγορίας ἀνακύπτει, αἷς ἕκαστον παραφύεται. ἀλλ' ἡ Ποιότης τὸ εἶδος τῆς οὐσίας, πρότερον ἐστὶ πάντων τῆς ἐκείνης συμβεβηκότων, πρότερον ἄρα καὶ ἡ Ποιότης μιμουμένη τὸ εἶδος, καὶ ἐπομένη προσεσχῶς τούτῳ τῆς ἄλλων συμβεβηκότων.

Τρίτον, τὸ ἐν πρότερον τῆς πολλῶν, ἡ Ποιότης ὡς ἐντι θεωρεῖται, καθ' ἑαυτὴν γὰρ. ἡ δὲ σχέσις οὐκ ἄλλως, ὅτι μὴ ἐν πολλοῖς, καὶ πολλὰ ἀπαιτεῖ εἰς σύστασιν τῆς οἰκείας φύσεως.

Τετάρτον, πρότερον αἰεὶ βάσις, καὶ θεμελιος τῆς ἐπιβεβηκότων καὶ ἐποικοδομουμένων. ἡ δὲ Ποιότης βάσεως λόγον ἔχει πρὸς τὰ πλείω τῆς σχετικῶν, οἷα εἰσὶ τὰ ὅμοια καὶ ἀνόμοια, καὶ ὅσα ταῖς ἐνεργείαις τῆς ὄντων, καὶ πάθεσιν ἐπιτεταί. καὶ ἀπλῶς ὅσα μεταξὺ τοῦ κινήτου καὶ κινήτου θεωρεῖται. ἐστὶν ἄρα ἡ Ποιότης προτέρα κατὰ φυσικὴν τάξιν τῆς σχέσεων. καὶ τῆς λόγῳ ἐτι τῆς τελειότητος προτέρα παραπολυ γνωρίζεται ἡ Ποιότης τῆς σχέσεων. ἐστὶ γὰρ ἡ σχέσις τὸ ἐλάχισον τῆς ὄντων, ὡς καὶ μὴ εἶναι τὸ παράπαν δοκεῖ τοῖς μὴ τοιαῦτα πεπαιδευμένοι.

μείοις. μάλιστα δὲ καὶ ὁ Φιλόσοφος ἐπὶ τοῦ Δ. τῆς Μεταφυσικῶν περὶ τῆς σχετικῶν περὶ Ποιότητος διέλαβεν. ἐπὶ δὲ τοῦ παρόντος ὅπου χᾶ-
ειν τὴν τάξιν μετέβαλεν, ἄλλοι ἄλλως τὸ αἴτιον ἀποδιδόασιν.

Εἰς σαφειέραν δὲ κατάληψιν τῆς ἐπιλύσεως τῆς προχειρισθέντων ἐπιχειρημάτων, ἐκείνο πρῶτον ληπτέον, ὅτι τῆς συμβεβηκότων ἐστὶ γέ-
νος διττὸν, τὸ μὲν ἀπόλυτον, τὸ δὲ σχετικόν. Ἀπόλυτον λέγεται
συμβεβηκὸς τὸ ἀπρητισμῶς ἔχον τὴν οἰκείαν φύσιν τῆς ἐν ὑποκει-
μῶν εἶναι, παρ' οὐδενὸς ἐξωθεν ἐξηρημῶν τοῦ εἶναι, ὡς τὸ λού-
κον ἐν Κύπρῳ, καὶ τὸ μέλαν ἐν Αἰθίοπι. ἔχει γὰρ ταῦτα ἐντελὲς τὸ
εἶναι, καὶ τὴν οἰκείαν φύσιν, διὰ μόνου τοῦ ἐνυπάρχειν ἐν οἷς ἐστὶν
ὑποκειμένοις. Σχετικὸν δὲ λέγεται συμβεβηκὸς οὐ τὸ εἶναι οὐκ ἀπο-
τελεῖται τῆς ἐνυπάρχειν, ἀλλ' ἑτέρου ἑτέρον ἐξωθεν ἤρπται, καθ' ὃ
καὶ οὐσίωται. ὡς ἡ πατρὸς, ἐστὶ μὲν ἐν τῆς πατρὸς, ἀλλ' ἐξηρη-
μῶς τοῦ υἱοῦ, πρὸς ὃν ὁ πατήρ ἔχει τὸ εἶναι πατήρ. ὡσαύτως ἡ ἐν
τῆς λούκῳ ὁμοίως ἀπὴρπται ἐξωθεν ἑτέρου λούκου, πρὸς ὃ λέγε-
ται ὁμοιον.

Δύτερον ληπτέον, ὡς ἐστὶ διπλὴ ἡ τάξις τῆς ἐπιστημῶν παρα-
δόσεως, καὶ γνώσεως τῆς ὄντων, ἢ μὲν τῆς διδασκαλίας μόνον, ἢ δὲ
καὶ τῆς φύσεως. Ἡ τάξις τῆς διδασκαλίας ἀπαιτεῖ πρότερα γίνε-
σθαι ἐπ' αὐτῆς, ἐξ ὧν ἀρχόμενοι ῥᾶον μανθανόμεν, ὡς ὁ Φιλόσοφος
ἐν τῆς Δ. τῆς Μεταφυσικῶν, ἐπὶ τοῦ περὶ Προτέρου κεφαλαίου. Ἡ
δὲ τῆς φύσεως τάξις διασώζεται, πρῶτα πειουύτων ἡμῶν ἐν τῆς διδα-
σκαλίᾳ, ἅττα καὶ πρῶτα γίνεται τῆς φύσει ἐπὶ τῆς παραγωγῆς τῆς
ὄντων, οἷα εἰσιν αἰεὶ τὰ κοινότερα. διδάσκοντος καὶ τῆς τοῦ Φιλοσόφου ἐν
,, τῆς Α. τῆς περὶ ἀρχῶν, κεφαλαίῳ ἐβδόμῳ λέγοντος. ἐστὶ γὰρ κα-
,, τὰ φύσιν τὰ κοινὰ πρῶτον εἰπόντας, οὕτω τὰ περὶ ἕκαστον ἴδια θω-
ρεῖν. καὶ ταύτῃ (1) ἐπὶ τῆς παραδόσεως τῆς ἐπιστημῶν διασώζειν
ἐπαύαγκες. ὡς τὰ πολλὰ γὰρ ῥᾶον μανθανόμεν, ἀπὸ τῆς πρῶτων κα-
τὰ φύσιν ἀρχόμενοι. ὅθεν καὶ ἡ τάξις τῆς διδασκαλίας ὡς ἐπὶ τὸ
πολὺ συλλέγεται τῆς τάξεως τῆς φύσεως. ἐπεὶ μὲντοι ἐστὶν ὅτε, καὶ ἀπὸ τῆς
ὑσέρων τῆς φύσει ἀρχόμενοι οὐ χαλεπῶς μανθανόμεν, διὸ δὴ καὶ ὁ
Φιλόσοφος ἐν τοῖς περὶ Ψυχῆς, ἐνθα περὶ αἰσθήσεων, περὶ Ὁράσεως
πρῶτον διέλαβεν, ἢ περὶ Ἀφῆς, καὶ τῆς ἄλλων Αἰσθήσεων, οἷα που
καὶ ὁ Πορφύριος πρὸ τῆς διαφορᾶς τὴν περὶ εἶδους διδασκαλίαν πα-

FF 2 ρέδω

(1) Τὴν τάξιν δηλαδὴ.

ρίδωκεν, ὃ τῆς διαφορᾶς κατὰ φύσιν ἐστὶν ὑψέρον. Τούτων οὕτως εἰλημμένων, εἰσὶν οἱ λέγοντες ὅτι ὁ Φιλόσοφος ἐπὶ τοῦ παρόντος, οὔτε τὴν κατὰ φύσιν, οὔτε τὴν κατὰ διδασκαλίαν τετήρηκε τάξιν, ἀλλὰ μόνον τὴν τῆς κατηγορίας. κατὰ γὰρ τὴν τάξιν τῆς κατηγορίας ὡς φασί, τὰ Σχετικὰ τῆς Ποιότητος προηγουῦται, ἐπιτιθείσης τῆς Ποσότητος ἐν τῇ Οὐσίᾳ, διδύς ἐννοεῖται διπλασίου, ἢ τετραπλασίου λόγον ἔχουσα, καὶ πρὸς αὐτὴν καὶ ἄνω καὶ ἄνω, ὑπερβολιώτε καὶ ἑλλείψιν, ἀπερ αἰαντιρρητικῶς τυγχάνει τῶν σχετικῶν, καὶ αὐτὴ ποιότητος νοουμένη. Ἀλλ' οἱ τοιαῦτα λέγοντες, ὑποτίθενται τὸν Φιλοσόφον τετηρηκότα τὴν τάξιν τῆς φύσεως. εἰ γὰρ κατὰ τὴν τάξιν τῆς κατηγορίας τὰ σχετικὰ προηγουῦται τῆς ποιότητος, πολλὰ μᾶλλον προηγουῦται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ εἶναι καὶ τῆς ὑπάρξεως. ὁ γὰρ ἔσος τοῦ κατηγορεῖν, ἐπιτεταται τῷ ἔσῳ τοῦ εἶναι, καὶ τάξις ὡσαύτως. Βέλτιον ἄρα ὁ Ἀμμώνιος μετὰ τοῦ Συμπλικίου, Πορφυρίου, καὶ ἄλλων φασὶ τὸν Φιλοσόφον τετηρηκῆσαι ἐνταῦθα τὴν τῆς διδασκαλίας τάξιν. Ἐπειδὴ γὰρ ἐπὶ τοῦ προλαβόντος Κεφαλαίου τοῦ Πολλοῦ καὶ Ὀλίγου, καὶ Μικροῦ καὶ Μεγάλου ὁ Φιλόσοφος ἐμνήσθη ἅ προφανῶς εἰσὶ σχετικὰ, ἵνα μὴ ἐπιπολὺ τὴν διάνοιαν τῶν ἀκροωμένων ἀπηρητισμῶν καταλίπη περὶ τῆς ἐννοίας τῶν σχετικῶν, ἀμέσως μετὰ τὴν ποσότητα, τὴν περὶ τούτων διδασκαλίαν ὑπέταξε. τούτο γὰρ ἢ τῆς διδασκαλίας ἀπῆται τάξις. Προσίθησι δὲ ὁ Συμπλικίος, ὅτι καὶ τὴν τάξιν τῆς φύσεως ἐφύλαξε πῶς ὁ Φιλόσοφος ἐπὶ τοῦ παρόντος. ἢ γὰρ εἶδος καὶ σωματικὴ οὐσία πρὸ τοῦ ποιῶν ἵνα πεποσωμένη ἐννοεῖται. τῷ δὲ Ποσῶ ἀμέσως ἐπιτεταται τὸ μέγα καὶ μικρὸν, καὶ ἴσον καὶ ἄϊσον, καὶ ὅπως τὸ ὑπερέχον καὶ ἑλλείπον, ἀπερ ὡς εἴρηται τυγχάνει τῶν σχετικῶν. Ἐκ δὲ τούτων ῥᾶς α διαγινώσκειν ἔχομεν, καὶ τοὺς λόγους τῶν ἀνωτέρω προτεθειμένων ἐπιχειρημάτων, ἀπαντῆσαι τε πρὸς ἐκεῖνα οὐ χαλεπὸν. ἐρείρησαι γὰρ ἅπαντα ἐπὶ τῆς φυσικῆς τάξεως, καὶ κατ' ἐκείνῳ ὠχύρωται, εἰ δ' ἔξισιν ἐρίοτε καὶ τὴν τάξιν τῆς διδασκαλίας διασῶζειν, ὡς ὁ Φιλόσοφος παραινεῖ, μικρὰ φανουῦνται δυνάμει, ἐς ἐν ἀρχῇ προτεθέντων, ἀντικείμενοι λόγοι.

Διαίρεσις τοῦ κεφαλαίου.

Διέλοι δ' αὖτις τὸ περὶ τῶν πρόστι κεφαλαίων, τῆραχα ῥηκώτερον. ἀπ' ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου μέρους ὁ Φιλόσοφος ἀναπτύσσει τὰ Πρόστι λόγους.

γὰρ ὑπογραφικῶν παραδείγμασι τε καὶ ἰδιώμασιν. Ἐπὶ τοῦ δέυτερου τὸν τρόπον διδάσκει τῆς ὑγιῶς τούτων ἀντιστροφῆς. Ἐν τῷ τρίτῳ ὑπογράμμιον προτίθεται δι' ἧς συλλάγει καὶ τὴν ἀποδοθεῖσαν ὑπογραφὴν τῆς Πρὸς τι τινὰ τῆς μερῶν τῆς οὐσίας ἐν τοῖς Πρὸς τι καταριθμεῖσθαι. ὅθεν τέταρτον αὐτὴς ἐξ οἰκείας γνώμης ἑτέραν ἀποδίδωσιν ὑπογραφὴν τῆς Πρὸς τι. Ἡ δὲ καὶ ἐφεξῆς Ἰδιώμασιν ἀναπτύσσει, καὶ ἐμπειδοῦται ἐπιλύσει τῆς δο-
 » κούτων τῆ αὐτῆ ἀντιπίπτειν. Πρὸς τι δὲ τὰ τοιαῦτα λέγεται,
 » ὅσα αὐτὰ ἄπερ εἰσὶν ἑτέρων εἶναι λέγεται, ἢ ὅπως οὐκ ἄλλως πρὸς
 » ἑτέρον.

Ἐπὶ τοῦ πρώτου τοιγαροῦ μέρους ἐκτίθησιν ὁ Φιλόσοφος τὴν κοινὴν τῆς πρὸ αὐτοῦ φιλοσοφησαίων ὑπογραφὴν τῆς πρὸς τι ὡδὲ λέγων.
 » Πρὸς τι τὰ τοιαῦτα λέγεται καὶ τὰ ἐξῆς.

Ληπτέον δὲ πρώτον, ὅτι τῆς γενικωτάτων οὐκ ἔστι κυρίως ὀρισμὸς, ὅθεν δι' ὑπογραφῆς δηλοῦσθαι πεφύκασιν, οἳάπου ἐστὶ καὶ ἡ νῦν προπεθεῖσα παρὰ τοῦ Φιλοσόφου τῆς Σχετικῶν ὑπογραφῆ, ἐφ' ἧς λέγεται πρώτον, Πρὸς τι δὲ τὰ τοιαῦτα λέγεται. σημαίνεται δὲ διὰ τοῦ τοιαῦτα, τὰ ὄντα. ὃ καὶ γένους ἐπέχει τύπον ἐν τῇ ὑπογραφῇ. Συλλάπτει δέυτερον αὐτὰ ἄπερ εἰσὶ, δι' οὗ δηλοῦται τὸν λόγον μὴ περὶ φωνῶν, ἀλλὰ περὶ τῆς Οὐσίας αὐτῆς καὶ τοῦ εἶναι τῆς Σχετικῶν ἀποδίδοσθαι. Λέγεται τρίτον ἐπὶ τῆς αὐτῆς, ἑτέρων εἶναι λέγεται. εἰληπται δὲ τοῦτο εἰς λόγον διαφορᾶς, ὃ καὶ συλλάγεται τρίτῳ τοιαῦτο. Ὡς τὸ εἶναι ἐν χέσει ἐστὶ, πάντα ἑτέρων εἶναι λέγεται, ἀλλ' τῆς Σχετικῶν τὸ εἶναι ἐν χέσει ἐστὶ, τὰ σχετικὰ ἄρα ἑτέρων εἶναι λέγεται. Τελειώτατον ἐπιτελεῖται, ἢ ὅπως οὐκ ἄλλως πρὸς ἑτέρον, δι' οὗ ὁ Φιλόσοφος δηλῶσαι βούλεται τὰς διαφορὰς τῆς Σχετικῶν, ἀποδοθεῖσαι τε καὶ ἀντιστροφᾶς. οὐ γὰρ ἀπλῶς πάντα πρὸς γενικῶν ἀποδίδονται, ἀλλ' ἐστὶν ἕτε καὶ πρὸς ἑτέρας πτώσεις. πρὸς γενικῶν μὲν ὡς ὁ πατήρ, υἱοῦ πατήρ εἶναι λέγεται, καὶ ὁ υἱὸς πατρός υἱός. Ποτὲ δὲ πρὸς δοτικῶν, ὡς τὸ ὅμοιον πρὸ ὁμοίου ἐστὶν ὅμοιον, καὶ πρὸς αἰτιατικῶν, ὡς τὸ κινεῖν κινούμενον κινεῖ. ὅθεν ὀρθῶς εἴρηται τὸ ὅπως οὐκ ἄλλως πρὸς ἑτέρον. γίνεται δὲ ἡ ἀντιστροφή, οὐ πρὸς τὰς αὐτὰς αἰεὶ πτώσεις, ὥσπερ τὸν υἱὸν πατρός υἱὸν λέγοντες, καὶ πρὸς γενικῶν ἀποδίδονται, πρὸς τὴν αὐτὴν πᾶσιν ἀντιστρέφοντες λέγομεν τὸν πατέρα υἱοῦ πατέρα, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἑτέραν πᾶσιν, ὡς ἐπὶ τῆς ἐπιση-
 μης.

μης καὶ τοῦ ἐπισητοῦ. τὸ μὲν γὰρ ἐπισήμιον ἐπισητοῦ ἐπισήμιον λέγε-
μεν, τὸ δὲ ἐπισητὸν οὐκ ἐπισήμιον, ἀλλ' ἐπισήμη ἐπισητὸν. Βούλου-
ται τοιγαροῦν οἱ τῆς ὑποδοθείσης ὑπογραφῆς πατέρες, διὰ τῆς τελού-
ταιων ἐν αὐτῇ ρημάτων δηλῶσαι, ὡς αἱ τοιαῦται τῆς ὑποδοθείσης, καὶ
ἀντιστροφῆς ἑτερότητες, οὐδὲ μίαν παραλλαγὴν ἐμποιοῦσι τῆ οὐσία τῆς
Πρός τι.

Παραδείγμασιν ἐφεξῆς ὁ Φιλόσοφος διαφανοῦται τὸ ὑποδοθεῖσα
ὑπογραφή, ὡς τὰ μὲν ἀπὸ τῆς Ποσότητος εἰληπται, τὰ δὲ ἀπὸ τῆς Ποιό-
τητος, καὶ τὸ Κεῖθαι. Ἀπὸ μὲν οὖν τῆς Ποσότητος προχειρίζεται τὸ μεί-
ζον καὶ ἔλαττον, διπλάσιόν τε καὶ ἡμισυ. τὸ γὰρ μείζον, ἑτέρου λέγε-
ται μείζον, δηλαδὴ τοῦ ἐλάττοτος, ὡς καὶ ἀνάπαλιν, τὸ ἔλαττον μείζο-
νος ἔλαττον. ὁμοίως καὶ τὸ διπλάσιον τοῦ ἡμίσεως διπλάσιον λέγεται,
καὶ ἀνάπαλιν, ἅπερ τῆ Ποσότητι παραφύεται. Ἀπὸ δὲ τῆς Ποιότητος
προτίθεται τὸ ἕξιν καὶ διάθεσιν. λέγεται γὰρ ἡ διάθεσις τοῦ διαθετῆ
διάθεσις, καὶ τὸ διαθετὸν διαθέσει διαθετὴν. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ αἰδησις,
καὶ ἐπισήμη πρὸς τὸ αἰδητὸν, καὶ ἐπισητὸν ἔχουσι. Καὶ τελούται
ἀπὸ τοῦ Κεῖθαι προφέρει παραδείγματος λίγω τὸ κλίσειν, καὶ καθέ-
δραν. ἡ γὰρ κλίσις τοῦ κεκλημμένου λέγεται κλίσις, καὶ τὸ κεκλημένον,
κλίσει λέγεται κεκλημένον. καὶ ἡ καθέδρα ὁμοίως τοῦ καθημένου λέγε-
ται, καὶ ὁ καθημένος καθέδρα ἐστὶ καθημένος. ὡς τε εἰ. Πρὸς τι εἰσὶ
τὰ πρὸς ἕτερον ὅπως οὖν λεγόμενα, λέγεται δὲ πάντα τὰ προσεχθεύοντα
πρὸς ἕτερον, Πρὸς τι ἄρα πάντα τὰ τοιαῦτα ἔσαι. Αἰνίττεται μάλιστα ὁ
Φιλόσοφος μὴ τῆς αὐτῆς εἶναι τάξεως πάντα τὰ προβληθέντα παραδείγ-
ματα. προβεβληκῶς γὰρ τὰ ληφθέντα ἀπὸ τῆς Ποσότητος, ἐχρήσατο δια-
κοπῇ τοιαύτη τῶ λόγῳ εἰπὼν, (εἰσὶ δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα ἐν τοῖς πρὸς ἕτερον
λεγομένοις.) τὸ δὲ πεποίηκε ὁ Φιλόσοφος τυχόν, ἵνα δηλώσῃ μὴ μό-
νον πρὸς γενικῶς ὑποδίδεσθαι πάντα, ὡς πρὸς τὰ ἀπὸ τῆς Ποσότητος, ἢ
ἵνα δείξῃ μὴ μόνον ἐπὶ τῆς Ποσότητος παραφύεσθαι τὰ Πρὸς τι, ἀλλὰ καὶ
ἐν ἄλλαις κατηγορίαις, τῆ Ποιότητι φημι, καὶ Κεῖθαι. Ἀποσημειού-
ται δὲ καὶ ἔτι ὁ Ἀμμώνιος, τὰ παραδείγματα τῆς δεύτερας τάξεως
προβεβληθῆναι τῷ Φιλοσόφῳ, εἰς διαβολὴν τῆς ὑποδοθείσης ὑπογραφῆς,
δηλονότι βουλομένῳ, ὅτι πολλὰ τῆς μὴ κατ' οὐσίαν Πρὸς τι, καὶ ἐν
ἄλλαις κατηγορίαις, λέγεται πρὸς ἕτερον, οἷα δοκεῖ εἶναι
τὰ ἀπὸ τῆς Ποιότητος, καὶ τοῦ Κεῖθαι εἰλημμένα.

Οὐδὲν ἦτον ὁ Φιλόσοφος ἐπὶ τῆς λέξεως παραινεῖ, ὅτι καὶ τὰ τῆς
διδ-

ὁμοίως ταύτως παραδείγματα ἀληθῶς εἶναι τῆς Πρὸς τι; ἐν οἷς ᾗ φησι. ταῦτα γὰρ πάντα Πρὸς τι εἰσὶ καὶ οὐκ ἄλλο τι. τοῦτο ἐννοεῖ περὶ αὐτῆς, ἢ πρὸς ἕτερον λέγεται. τὰ γὰρ λεγόμενα πράγματα προφανῶς εἰσὶ Ποιότητες, εἴτ' οὐδ' εἴσεις ὑπὸ τὸ Κεῖθαι ἀναγόμενα, τὸ δὲ καὶ οὐκ ἄλλο τι, ἐννοεῖ περὶ αὐτῆς, ἢ πρὸς ἀναφίρεται πρὸς ἄλληλα. τὸ γὰρ ἐναντίον, ἐναντίω ἐστὶν ἐναντίον. Εἰσὶ μὲντοι καὶ ἄλλο τι φέρει εἰπεῖν Ποιότητες.

Ἀπορία.

ΔΟκεῖ δὲ ὁ Φιλόσοφος ἐν τῷ ἐσχάτῳ μέρει τοῦ πρώτου τοῦδε τμήματος, παραδίδουσαι μὴ τῆς αὐτῆς εἶναι κατηγορίας τὸ παραωνυμουῦ εἶδος, καὶ τὸ παρ' ἐκείνου παραωνύμως λεγόμενον. Ἐπιχῶς γὰρ τῷ εἴσει ἐν τοῖς Πρὸς τι σωήγαγον ἐκ τούτου, ὅτι καὶ κλίσεις, καὶ εἴσεις, καὶ καθέδρα, τῆς Πρὸς τι εἰσὶ, εἴσεις γὰρ τὰ τοιαῦτα. ἵνα δὲ μή τις φαίη καὶ τὰ παραωνύμως ὑπὸ τούτων λεγόμενα ἐν τοῖς Πρὸς τι, τακτέα, ἐπάγει. τὸ δὲ ἀνακεῖθαι, ἢ ἐσαῦαι, ἢ καθῆθαι, αὐτὰ μὲν οὐκ εἰσὶ εἴσεις; παραωνύμως δὲ ὑπὸ τῆς εἰρημνῶν εἴσεων λέγεται. ὡς τε δῆλος ἐστὶν ὁ Φιλόσοφος μὴ βουλόμενος τὰ παραωνύμως λεγόμενα ὑπὸ τῆς εἴσεων τῆς αὐτῆς κατηγορίας εἶναι, αἷς παραωνύμως εἴσεις. Ἀλλὰ ταῦτα τυχὸν τῷ Φιλοσόφῳ εἴρηται, κατὰ τὰ δοκουῦντα τοῖς ἀρχαιοτέροις, ὧν κατὰ δόξαν, καὶ περὶ τῆς Πρὸς τι νυνὶ διαλέγεται. τὸ γὰρ παραωνυμουῦ εἶδος, καὶ τὸ παραωνύμως ἀπ' ἐκείνου λεγόμενον, ἐπὶ τῷ αὐτῷ κατηγορίῳ ἀνάγει ὁ αὐτὸς ἐν ἄλλοις, καὶ ἐν τῷ περὶ Ποιότητος κεφαλαίῳ. καίτοι γε πολλὰ τῆς παραωνύμως ὑπὸ τῆς Ποσότητος λεγομένων, ὁρῶμεν ἐπὶ τῷ ποιότητι ἀναφερόμενα οἷα εἰσὶ καὶ τὰ τοῦ τετάρτου εἴδους τῆς Ποιότητος, τὸ τε ἴσον καὶ ἀἴσον, ὅπερ ὑπὸ τῆς ποσότητος λέγεσθαι παραωνύμως ἠκούσαμεν, ἐπὶ τοῦ προληφθέντος κεφαλαίου.

Οὐδὲν ἦντοι αἱ εἰρημνῶν εἴσεις, καὶ τὰ ὑπὸ τούτων παραωνύμως λεγόμενα ἐπ' οὐδενός ἄλλου τῆς ὄντων γένους, ὅτι μὴ ἐπὶ τοῦ Κεῖθαι ἐπιεικῶς τάσσονται. Ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲ ὁ Φιλόσοφος ἀπρηξίθμησεν ἐν τοῖς Πρὸς τι τὰς εἴσεις, ὅτι Πρὸς τι ἐνταῦθα ἐννοεῖ τὰ ὁπωσοῦν πρὸς ἕτερα λεγόμενα, εἰ καὶ ὑπ' ἕτερόν τι γένος κατ' οὐσίαν τελοῦσι.